

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BČELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Lêposloven tednik.

Číslo 35.

V četrtek 26. avgusta 1852.

III. tečaj.

Srečni Štefan.

Oj Štefan, srečen si zarés,
Ker tako blizo si nebés,
Po celem mestu vidiš vse,
Kakò lepò pobožno je.
Na cerkve gledaš krog in krog,
Kjer se časti naš gospod Bog.
Oj srečen, srečen si zares,
Ker tako blizo si nebés!

Oj kranjska dobra duša ti,
Ki svet te še ostrupil ni!
O srečen, srečen bil bi res,
Če bil bi nižje od nebés,
Da bi ne vidil krog in krog,
Kakò se vsak dan žali Bog,
Kakò me vsak dan kamnjajo
In z grobljami podpisajo.
Kar vidim jih okrog, ljudje
So marni, toda vsak za se,
Ljubezni bratovske nikdar
Prikazal se mi ni oltar,
In kamor se ozrem okrog

Se trop mi rev pokaže mnog,
Bogaboječih prav ljudi
Se malo malo le dobi.

Oj srečen, srečen vsak svetnik,
Ki nižji imá, ko jaz zvonik!

Oj kranjska dobra duša ti,

Ki svet te še ostrupil ni,

Ti mene meniš srečnega,

Ker vidim toliko cerkvá

O srečen bil bi že zares,

Ko prišel bi čez gore čez

Iz mēsta, na slovensko stran,

Da tamki svoj imel bi stan.

Le tuki v cerkev hodijo,

Da le pobožne motijo,

Možki, da ogledavajo,

Ženske, da se skazavajo.

Da gospod-Boga žalijo

In mene vsak dan kamnjajo.

Oj srečen, srečen vsak svetnik,

Ki nižji imá, ko jaz zvonik.

Pripovedka od pastirja.

(Dalje.)

Mladeneč je storil tako. Šel je s konja, slekel viteško oblačilo, ga pokopal pod verbo in svoje prejšnje obokel. Konja je spravil v vollo verbo, on pa je šel in prišel do kraljevega grada. Šel je v grad, prosil, da bi ga v službo vzeli. Ali vsi so se ga branili. En sam mu je svetoval in rekel do kuharja stopiti in ga poprašati, če kterelega pomagavca potrebuje. Šel je in poprašal. Ali kuhar se ga je branil. Pa ker le ni nehal prositi, ga je na zadnje le vzeli in tukaj je živel in kuhati pomagal dolgo in dobro mu je bilo, in je imel dosto jesti in dosto piti, in vsega kar je želel.

Omožila se je pa kuharjeva sestra in kuhar je bil v svate povabljen. Obljubil je priti ali kuharja namestnika ni mogel dobiti, ki bi

tri dni na mestu njega kuhal. Tedaj je naročil mladenču in mladeneč je brez pomišljanja prevzel kuhario. Sam še ni nikoli kuhal. Tudi je malo gledal in pazil, kako je kuhar jedila pripravljaj. Začelo ga je skerbeti, kako bode jutri kuhal, in če se je bolj dan skerčeval, bolj ga je skerbelo.

Kar se je spomnil sivčeta v verbi. Gre k njemu, poterka na verbo, ga praša, kaj je storiti in kakò, ker bode mogel jutri kuhati.

Konj pa mu reče in pravi: Ti jutri leži do enajstih. Ob enajstih vstani, zakuri in vse kar imaš kuhati, kar celo in kosmato v en kotel zmeči, zapri in samò naj se kuha. Ko bode strežaj po jedi prišel, ga kar prašaj, kaj hoče imeti. Ti pa poter kaj na pokrov in kar bodeš rekel, bodeš imel.

Mladeneč je slišal in šel. Drugo jutro je osem, je devet, je tudi deset in on še zmirom leži. Strežaji kraljevi ga hodijo buditi in klicati, da je že davno čas vstati in kuriti iti. So mu žugali in djali, da je taka postava, če prec opoldne kosilo ne bode gotovo, kuhar glavo zapade. On pa je le ležal in ležal, in djal budi vsem: E pustite me; če bom glavo zapadel bom svojo, sej ne bom vaše. Še le o pol enajstih zleze spod odeje, se napravi, gre, zakuri in zmeče vse, kar koli so mu dali, kar celo in kosmato, vse v en kotel. Ga pokrije in več mu ni mar kako se kuha.

In kadar ura enajst vdari, pride strežaj, reče za prvo jed. Kuharček pa kar poterka na pokrov, ga odvezne in vzame iz kotla jed, ki jo je strežaj hotel imeti. In strežaj pride v drugo, pride v tretje in tako dalje, kuharček pa vselej kar na pokrov poterka, ga odvezne in vselej iz njega vzame zaželjeno jed, da se je strežaj močno čudil.

Kralju pa je vse tako močno dišalo in se mu vse tako dobro zdelo, da še nikoli ne takò. Prašal je tedaj strežaja, kdo je danes kuhar. Strežaj pa je povedal, da kuharjev pomagavec, ker je sam za tri dni v svate šel; se je njegova sestra omožila.

Kralj pa reče: Prav vseč je vse narajeno; reci, reci, da naj k meni pride.

In strežaj je šel in je pripeljal mladenča v sobo, kjer je kralj južinal in z njim naj večja gospoda celega kraljestva. Kralj ga je lepo v pričo vsih pohvalil in tudi vsi so ga hvalili, ker so bile jedila zares prav prav dobro narejene. Ali ker je bil pa kuharček pokrit v hišo prišel in se tudi odkril ni, ga je poprašal kralj, zakaj se ne odkrije ne zdaj in drugikrat ravno tako ne njemu, ne komu drugemu.

Svitli kralj — reče naravnost kuharček — se bi vam studilo, in gerdo zdelo, ko bi vidili mojo glavo vso garjevo.

Komej pa je tó izrekel, je kralja in vse, ki so za mizo sedeli, tako streslo, da so kar nakrat žlice iz rok djali in pljuvati začeli. Spravi se spred mojih oči — zareži kralj — da te nikdar več vidil ne bodem, in kuhar naj zvè, kaj se pravi garjevca za kraljevo službo imeti.

Prec je po kuharja poslal, in ga strašno ostro obiral, da ni vedel in si tudi ni upal kar nič reči. Kar v tla je gledal in molčal, in ni veliko manjkalo, da ga ni kralj odstavil in iz službe spokal. Samo to ga je rešilo, da je mladenča še tisti dan od hiše spodil in brez plačila izgnal.

Ta pa ni smel nič reči. Molčal je in šel drugam službe iskat. Pa daleč le ni hotel od grada iti. Dolgo je iskal, pa ni je mogel dobiti

službe. Še gre h kraljevimu vertnarju, ki ga prosi v službo vzeti. Vertnar pomagavca ravno potreboval ni, pa bi mu vendar prav hodil, če bi ga imel. Tudi je pripovesti in storie tako neizrečeno rad poslušal, da nobene stvari ne tako. Reče mu tedaj: Pomagavca mi ravno treba ni, pa bi mi vendar prav hodil, če bi ga imel. Če veš kej storij, in ako jih toliko veš, da mi bodeš vsak večer eno povedal, te vzamem v službo, drugač pa ne, si bodem pa drugega dobil.

Tistih pa dosto vém — reče mladenec — vsak dan dvě, če hočete, vam lahko povém. Da bote verjeli, vam za aro koj eno povém, če vam je všeč.

Vertnar pokima, in pravi, da mu je všeč, se vsedeta na vertu na klop, in mladenec začne pripovedovati:

Pripovedko od tiča vědomca.

Enkrat sta bila berač in beračica. Sta dobila sinčka, sta bila tako revna, da ga nista mogla preživiti. Kaj jima je storiti? Oča misli in na zadnje jo zmisli, ki meni da bode naj bolj prava. Gre, dobi list, dobi tinto, dobi pero, spiše pismo, nese mlado dete v škofijsko cerkev, glavno v mestu. Ga položi na veliki altar, ga dene na mašne blazine, ga odene s cerkovnimi oblačili in bismo verh njega z zunanjem napisom: „Svitlemu cesarju!“

Znotraj pa je bilo zapisano:

Svitli cesar:

To dete, ki na oltarju leži, ti je od nebës poslano. Imenuj in kersti ga Škandra, zredi ga po cesarsko, kakor lastnega sinu. Dete bode zrastle, mogočen gospod na zemlji. To ti zapovè in izroči gospodar v nebesih in na zemlji, kralj vsih kraljev, gospod vsih gospodov.

Tako je bilo v pismu začerkano. Oča pa je šel iz cerkve in nobeden ga ni vidil v cerkev priti, ne iz cerkve iti.

Kadar pa cerkovnik pride v božji hran, najde dete na altarju. Gre k škofu in povè in škof pride v cerkev, vidi dete, vidi list, ga vzame in prebere, prebravši ga pa nese naravnost svitlemu cesarju. Cesar prebere in reče dete kerstiti in imenovati Škandra. Ga vzame k sebi, ga redi ko lastnega sina, in podučuje v vsih rečeh, ki so kraljem in vladarjem potrebne vediti.

Kadar je pa dete zrastle do mladenča, je cesarja jelo skerbeti, in težkò mu je delo, da bi tujic na mestu njegovega sina cesar bil. Tudi cesarjevega sina je to strašno grizlo, še bolje ko njegovega očeta, dozdanjiga cesarja. Skušal ga je, kakor bi se dalo spod nog spraviti, pa mu je vselej spodletelo. Vsi, kar jih je bilo okoli cesarja, so mogli sovetovati, kakò storiti, da bode sin naslednik in ne rejenc. Pa karkoli so zmislili in poskušali vsaka jim je spodletela.

Slišalo se je pa, da daleč daleč v sredi morja je neki tič vědomec, tič ki vse reči vé, in vsakega, ki k njemu dojde, sterga in sne. Kdor pa do njega priti hoče, mora iti skozi tri kraljestva in hoditi 6 mescev 6 tednov in 6 dni tje, in 6 mescev 6 tednov in 6 dni spet nazaj.

To je cesarju in vsim okoli njega ko nalašč prišlo. Cesar reče Škandru pred se priti, in mu takole govori: Ker je božja volja, da te imam naslednika izvoliti, se jej rad vdam. Vidim, da si slab, ker me že starost maga, in da mi bode kmalo ta svet zapustiti. Preden pa umrem, bi pa rad imel tri peresa od tiča vědomca. Želim tedaj da ti

greš in poiščeš tistega tiča in mi prineseš tri peresa od njega. Dam ti pol tretje leto odloga iti in nazaj priti in peresa prinesiti. Pred te ne morem kralja zvoliti, in če o pravim času ne prideš in ali če peres ne prineseš, ne morem božje volje spolniti, in ti krone dati. Ti jo zapadeš, in kraljestvo je sinovo.

Škander se napravi in gre po svetu iskat tiča vedomca. Hodi, hodi in čez tri mesce 3 tedne in 3 dni pride v stolno mesto prvega kraljestva. Tukaj je šel h kralju, pri njem je osal tri dni in tri noči. So dobro pili in jedli in se po kraljevo gostili, in še le tretji dan so ga prašali, kdo je in kam gre. Rekel je, da je kraljevega rodu in da gre k tiču vedomcu.

Kralj pa je imel na vertu vodnjak, v katerem je bila naj boljša in naj zdravejša voda na celem svetu. Do tega časa pa je bil že pokažen, da ni hotla več voda iz njega teči. Kralj je oznanil po celim kraljestvu, če se kdo znajde, da bi vodujak popravil, in je obljubil dati veliko veliko plačilo. Pa ni ga bilo, ki bi vedil vodnjaku ventati. Rad bi bil že dal pol svojiga kraljestva, pa je bilo vse zastonj. Ni ga bilo in ga le ni hotlo biti, ki bi bil vodnjak popravil. Tedaj naroči Škandru tiča vedomca poprašati, kako mu pomagati, in mu obljubi, če se po sreči steče, dati pol kraljestva.

Četrti dan gre Škander bogato obdarjen od tod dalje. Gre in hodi, in čez 3 mesce 3 tedne in 3 dni pride v stolno mesto drugega kraljestva. Tukaj je šel h kralju. Pri kralju je ostal tri dni in tri noči. So dobro jedli in pili in se prav po kraljevo gostili in še le tretji dan so ga prašali, kdo je in kam gre. Rekel je, da je kraljevega rodu in da gre k tiču vedomcu.

Kralj je pa imel na vertu drevo, ki je zlate jabuka rodilo. Tri leta sem pa se je jelo malo po malem sušiti in medleti. Kralj je oznanil po celem kraljestvu, če se kak vertnar znajde, ki bi drevo boleznii ozdravil. Pa ni ga bilo, ki bi bil vedil in znal drevo ozdraviti. Rad bi bil že dal pol svojiga kraljestva, pa je bilo vse zastonj. Ni ga bilo in ga le ni hotlo biti vertnarja. Tedaj naroči Škandru tiča vedomca poprašati, kako mu pomagati, in mu obljubi, če se po sreči steče, dati pol kraljestva.

Četrti dan gre Škander bogato obdarjen od tod dalje. Gre in hodi in čez 3 mesce, 3 tedne in tri dni pride v stolno mesto tretjiga kraljestva. Tukaj je šel h kralju. Pri kralju je ostal 3 dni in 3 noči. So dobro jedli in pili in se po kraljevo gostili, in še le tretji dan so ga prašali, kdo je in kam gre. Rekel je, da je kraljevega rodu in da gre k tiču vedomcu. Rekel je, da pa že dolgo išče, pa še ni nič zvedil od njega. Zdaj pa so mu povedali, da je tič vedomec na kraju tega kraljestva. Stanuje na otoku v sredi morja, od stolnega mesta en mesec en teden in en dan daleč. Ali nobenega, ki je k njemu na otok šel, še ni bilo nazaj. Sovetovali so mu tje kaj ne hoditi, pa Škander je djal, da gre, če ima tudi smerti v roke priti, ker je tako rednikova volja.

Kralj pa je imel mlado hčerko, lepo, lepo, tako zalo, kakor je našega kralja mlajša hči. Kraljevina pa je bila bolna in vsak dan ji je bilo hujše. Kralj jo je strašno rad imel, ker je bilo njegovo edino dete in sama naslednica trona. Kralj je oznanil po celem kraljestvu, če se kak zdravnik znajde, ki bi kraljičino ozdravil in je pripravljen dati obilno plačilo. Pa ni ga bilo zdravnika, ki bi pil vedil in znal kraljičino

ozdraviti. Rad bi bil dal pol svojiga kraljestva, pa je bilo vse zastoj. Ni ga bilo in ga le ni hotlo biti zdravnika. Tedaj naroči Škandru, tica vedomca poprašati, kakò je pomagati, ter mu obljubi, če se mu po sreči steče, svojo hčer dati in s hčerjo celo kraljestvo.

(Dalje sledi.)

Z n a j d b e.

Večidel je bila nuja (sila) mati modrosti, véasih tudi kak primerljaj, ki je ljudi k prvim najdbam privedel. Niso bili zmiraj dušni velikani, ki so imenitne in važne reči znajdi. Drugi so se tistih pooblastili, kakor obćenine, in so jih človečanstvu v korist izversivali in dalje razprostirali. Kitajci so že več sto let pred nami jako koristne reči znajdi, pa zpopolnovali jih niso, zatoraj je čela njih omika od predavnih časov sem zmiraj na tistej stopnji. Čem boljše se razvija duh človeški, čim više ga sila naganja, tim hitreje sledijo najdbe; potreba sili k premišljevanju, to pa vede k poskušnji.

Že ninogo časa pred Mozesom so Egipčani s poljedelstvom se pečali. Tudi so takrat že perstene lonce imeli. Steklo so Feničani 2000 let pred Kristom poznali, kakor tudi pisanje s čerkami. Lesene pismenke v usnje utiskati so Kitajci že 1000 let pred Kristom znali. Védnost, kako kruh péči, je bila v Rimu 400 let pred Kr. znana. Blano (pergament) je vzkazal kralj Eumen v Pergamu 170 let p. Kr. napravili. Bumago (papir) iz drevesne lubadi, iz bambusa (terstike izhodno-indianske) so na Kitajskem i Japanskem narejali že 160 let pr. Kr. Steklana okna so že v tretjem stoletju po Kr. imeli. Zvoni so bili znajdeni u osmem stoletju v Noli na Laškem. V Jeruzalemu so bile 400 let pr. Kr. že orgle znane. V štertem stoletju po Kr. so Rimljani na Mozeli mline napravili. Véternike so že o križanskih vojske poznali. — Berthodld Švarc je znajdel 1354 v Fribergu na Brizgavskem smodnik, Janez Gutttemberg pa umétnost tiskarstva med létama 1423 — 1440. Tudi Kitajci, Indiani in Arabci, kateri so številke naj prvič na špansko prinesli, terdijo, da so oni smodnik znajdi. Gotovega tedaj ne vémo, samo to znamo, da se je začel smodnik o srédi štirnajstega véka v vojskah rabiti. Tudi Hollandani znajdbo tiskarstva svojemu rojaku Laurentu Jahusonu (rojen 1370) pripisujejo.

Po nekterih je Fiorenčan Salvino degli Amati, po družeh neki redovnik Aleksander Spina h koncu 14. stoletja očala izmislil. Dalekogled je znajdel neki Hollandan Janez Lippervein; kolovrat Jurgens v Brunšviku o létu 1530. — Naj starejšo olejno sliko je slikal Tomaž z Mutne 1297; gosle so bile že o križanskih vojskah znane. Sekirice (note) je najpervi Guido iz Arece v létu 1026 rabil. Pečatni vosek je bil na Némškem iznajden léta 1540. Žepne časomére (ure) je izmislil neki Norimberčan, Peter Hele v létu 1500. Perve iglice so bile 1543 na Angelskem narejene.

Pletenje krajcev (špic) je izmislila 1561 Barbara Uttmann v Annabergu; o začetku 16. stoletja so začeli klinčkat i štrikati); skoraj sočasno je bila potopivka znajdena. Otto z Guerike župan Dèvinski (Magdeburg) je napravil 1650 zrakosialjko, Toričelli 1643 zrakomér; Sa-

muel Moorland 1670 govorno trobilo. Nogovičarski stol je izmislil 1589 računovedec Lee v Kambridgu. Saksonski porcellan (dolgo prej že na Kitajskem znan) je iznašel 1706 lékař Böttcher, ko je zlato narejati poskušal. Električnico je našel Franc Havkeslee o 1706; opetovavni časoměr van Huygens o srédi 17. věka; Franklin 1749 strělovod; Bartol Kristofoli iz Padove glasovir; brata Mongolfier pověterno oblo (balon); Anglez Savary 1700 parostroj; Dippel 1708 Berolinsko modrino; Franc. Horn 1753 osěpnicanje; grof Caylus v tem lětu slikanje u vosku; Chappé 1793 dalekopisnik; Sennfelder 1796 kamnotisk; Robert Parker skoraj sočasno vsekaz (panorama). V ravno tem lětu je Henrik Bell v Glasgovu prvi parobrod izdelal; 1839 je bila v Parizu prva s. itoslika izobražena in 1845 — 46 so vpervič strělnu laško volno in sumporni (žvepleni) vinski cvět poskušali.

Neizměрно je polje, na katerem se človeški duh sprehaja in vsaki den kaj novega znajde. Skoraj vsaka ura donese kako novo iznajdbo, kako zboljšanje itd. In čim več se znajde, tim širje se razprošira polje človeškemu duhu za nove najdbe, ktere vedejo k premišljevanju in to zopet do novih reči.

Bradaška.

Književni pregled.

* Slovensko društvo v Ljubljani je ravno kar izdalo 4. svezek sprelepe pesmarice „Gerlica“ ktera 10 novih pesem s napevi vred obseže. Gotovo se bo kakor njene prejšne 3 sestrice vsim Slovencem prav priku-pila. Naša serčna želja je, da bi nam še dolgo dolgo izhajala in vselej tudi knam v Celovec prihajala.

Pri tej priložnosti naznanimo, da so k „šolskim pesmam“, ki jih bo naše društvo sv. Mohora te dni izdalo, tudi napevi že do-gotovljeni.

* Od jugoslavenskega imenoslovskega slovarja je že 28. pola donatishjena. Mende bo to prevažao in koristno dēlo do konca tekočega lēta doveršeno.

* G. Don Ante Zorčić Rapo je ravno izdal v Zadru malo zbirko lepih ilirskih pesem pod naslovom: „Vila Dalmatinska.“

* V Novosadu je na svitlo prišla nova knjiga pod nadpisom: „De-čanski pervenac“ in obseže: opisanje Dečanskega samostana, diploma kralja dečanskega, opisanje Ipekske patriaršie, mnogo starih zidanj in mest stare Srbije in kosovskega polja. Od Ged. Jos. Jurišića, jeromo-naha dečanskega.

Z m e s.

Ogrsko — slovenske besēde.

I — i sowohl — als auch Kūz. (sl.); Istina Wahrheit Kūz. Mat. III. 7. (sl.); istina — pa zwar — aber Kūz. (il.); istinost (nn) Wahrhaftig-keit Barl. 114.; istinski wahrhaft: Izoči voči von Angesicht zu Ange-

sicht Küz.; Izposréd njih aus ihrer Mitte heraus Küz.; Jako sehr Küz.; Jakost Stärke Barl. 9. (il.); Jaliti se heimtükisch handeln Barl. 370 (hrvatski); Junoh (jünoh — inoh) Jüngling; Edelknabe L. C. (sl.) junák — junoša; Kat, katona Henker, Peiniger L. C. (čes. polj. luž.); Kejp (sic) Bild = kip Küz. (sl.); Kebzüvati wachen L. C. Koš.; Kagodi = ka + godi was immer Barl. (godi = koli = hte) (il.); Kebl Metzen Küz. (sl.); Kika = kita Schopf; Zopf; Buschen, Strauss L. C. (sl.); Kostribiti se haarig werden; sich aufblasen L. C. (čes.); Kotva Anker; (Katze) kakor mačak Katter in Anker. Küz. Act. Ap. XXVII. 29; Krhkoća Gebrechlichkeit Barl. 9. (il.); Konjati thun; vollenden L. C. (Na Pohorji, čes.); Kroti stark wild Barl.; kroti sehr prekroto allzusehr Küz. (sl.) = okrotni; Kumez (s?) Küz. Hebr. XII. 2. Küz Sv Hist. 24. auf, empor; aufrecht (= Kolmez — klmez!) unde?; Kvarni schädlich L. C. Koš. (il.); Lagev F. Fass L. C. (sl.); Lagodni — lagoj (j = dj) schlecht (čes.); Laloka Kinnlade (il.) Küz. Sv. Hist. 49. = slav. lokanja, kakor grč. larynks — lynks; Lek Schrecken L. C. (čes.); leknoti se erschrecken Küz. Luk. III. 48.; Litka Wade Küz. Sv. Hist. 78 (sl.); Liki so wie Küz. Act. Ap. XXIII. 11. 15. (sl. = lëky); Ljubez nost Liebe Barl. 387 (sl.); Lo ši schlecht, mager Küz. Sv. Hist. 27.; Lovina Jagd, Terplan Bibil. Hist. 18.; Lukno Metzen (čes.); Mal m. Gastmahl (slovenski na Štajar. malica — malič) Küz. Luk. V. 29. (tedaj je mal 1. Zeichen, Gemälde, Mahl, Mall; 2. krat mal, mahl n. pr. kmala a nikoli popačeno kmalo, ker je dativ: k malu, srednje nèmecko ze male Grimm Deutsch. Gramm. = zumahl, allzumal; potler odsih mal, dosega mal. 3. = obed, kosilo, južina, popravom die Essenszeit i Mahl = Gastmahl (sansk. mala); Malo ne Fast Küz. (sl.); Marni eitel; marni svèt Barl. 111. (čes.); Médtemtoga unterdessen Küz.; Morjuvati murreo Barl. (hrvat. morgovati); Možđiti zerquetschen (mozg) Barl. 20 (rus. možžiti, čes. možđiti); Mrsiti Fleischspeisen essen L. C. (na Pohorji) (srb. il.); Način Art u. Weise Küz. Sv. Hist. 35 (sl.); Najem Miethé; Lohn Barl. 57 (sl.); Nakanjenje Vorhaben Küz. Sv. Hist. 52 (il.); Naklonost (nn) Neigung Küz. (sl.); Nalecati-naleknoti Schlingen legen (čes. sl.) L. C.; Najagno plötzlich Küz.; Navist Neid (naviděti, neiden lat. invidere, lotiški nidet) Küz. Mat. XXVII, 18. (sl. nenaviet); Narava Natur Barl. 107 (sl. nprav); Navzoči in Gegenwart (na + vz + oči oko) kakor pričati iz pri i oko glej nèmecko Zeugen, gotski augjan i Auge glej T. Grimm Deutsch. Gramm. i Th. 3 kusz. 226 1); Ne — ni; neti — neti; niti — niti weder — noch Küz. Barl. (sl.); Nego 1. als in der Comparison: jaz sem vekši nego ti; naše kakor je v compracii wie, so wie lat. sicut, tedaj grđa nèmeizna; nego 2. sondern (sl.); Nidër nirgends; indër anderswo Barl. Küz.; Napast Anfechtung Küz.; Nevka Zank L. C. Barl. (gněv sl.); Nevinost (nn, vina Schuld) Unschuld L. C. (sl.); Novai Barl. L. C. Geld (il.); Obutel Fussbekleidung (odětel, umětel) L. C. Obšaniti verspotten L. C. (hrvat.); Oblök Fenster L. C. (hrvat. čes.); Odětel f. Kleidung (sl.); Odolěti = zudolěti gewachsen seyn, ausreichen L. C. (sl.); Oduriti verachten Barl. 16. (il.); Odvėtek der Erbe L. C. (il.); Ogorka Gurke Küz. Sv. Hist. 35. (il. čes. polj.); Okolivrat um herum Küz.; Okrutni = vkrotni stark; wild Hr. P. 26. (sl.) = kroti (pri Mariboru zakrotiti komu kaj streng befehlen).

* Iz Černogore se piše v „Teržaški časnik“, da je vse radovedno, kako se bo mladi knez Černogorski Danilo obnašal, kterega je Ruski car, ko ga je z imenitnim redom poslalil, z naslovom „svetli knez Černogorskega naroda“ nagovoril. Iz vsega tega se vidi, da imajo Černogorci sedaj po preteku 322 let samostojno vlado — pod krilom Ruskega cara. Burac Černojevič, sin Ivana Černojeviča, je bil poslednji gospodar Černogorski. On je v letu 1516, ko je bil v Benedkah, izročil deželno oblast metropolitu Germanu, od kterega časa je bila deželna in cerkvena oblast v rokah enega zedinjena, ki se je „vladika“ imenoval. Danilo, ki ni bil bogoslovec, si je prizadeval, da bi se te dve oblasti spel ločile in se njemu sama svetna vlada izročila; Černogorci so bili s tako ločitvo zadovoljni in Ruski car — kar je veliko pomenljivo — ga je izvolil „kneza Černogorskega.“ Čeravno je Černogora majhna deželica, je imela vedno svojega višjega duhovnega vladarja (metropolita), ki se je za namestnika Serbskega patriarha vedel. Kdo bo sedaj na to mesto izvoljen, še ni znano; pred ko ne bo tudi cerkveni oblastnik na Ruskem izvoljen, vendar mora serbski jezik znati; v Černogori je edini arhimandrit v Ostrošanski nahii, Nikodem Rajčević po imenu, ki bi bil za to mesto pripraven. — Sliši se, da je mladi knez poln terdne volje, marsikaj v svoji deželi poboljšati, kar zboljšanja potrebuje. V ta namen hoče potovati tudi po Serbskem in po Horvaškem in ogledati notrajno vredbo teh dežel. Visoko učeni Vuk Stefanović Karadžić ga bo nek na potovanji spremljal, ki je že nasvete za osnovo šol v Cetinji in v drugih krajih pripravil. Scer misli knez tudi z družimi zvedenimi možmi se posvetovati v mnogih zadevah zboljšati stan Černogore.

* Lebedova vrnica v Prage je zgotovila prekrasno puško z dvema cevka za serbskega kneza Aleksandra Karagjorgjeviča. Vsak se mora čuditi nad umetničkim delom te puške. Sedaj se delata v ravno tej tvornici dva samokresa za velikega kneza in naslédnika ruskega prestola.

* Na korist pravoslavnihi léta 1848 in 1849 poškodovanihi hramovi in cerkev je patriarh Rajačić iz Rosije sopet 736 gld. 40 kr. sr. prejel.

* Njegovo veličanstvo cesar je v Temesvaru tudi serbsko cerkev obiskal, kjer ga je patriarh Rajačić v serbskem govoru pozdravil.

* Naš slavni domorodec, prof. Miklošić se je podal v Pariz in London, da tamošnje knjižnice pregleda in u njih slavenske rokopise preišče.

* Ruski grof Aleks Uwarov (sin bivšega ministra) je izdal prvi del svojega imenitnega dela o starožitnostih južne Rusije in primorja črnega morja. To delo je neki za slavensko povestnico neizrečeno važno.

* Kakor je znano, je c. k. Dunajska akademija navkov že l. 1848 1000 gld. sr. za najboljšo primerjajočo slovnico slovanskih narečij razpisala. Kakor „Wanderer“ pové, je bilo od g. g. Šafařika in Palacky-ga za najizverstniše spozuano, ki je bilo pod geslom: „Non fumum ex fulgore“ poslano.

* „Šumadinka“ oznani, da s tim mēscem prestane izhajati, ker nema več, kakor 184 naročnikov. Žalostno, da mora list za listom vmreti.